

Beskrivelse av oppdraget som Forandringsfabrikken har gjort for Barnevernutvalget

Forandringsfabrikken gjennomførte høsten 2021/ vinteren 2022 en undersøkelse av barns synspunkter og erfaringer fra tvangssaker i barnevernet. Undersøkelsen ble gjort på vegne av Barnevernsutvalget, som er oppnevnt av regjeringen for å utrede rettssikkerheten i barnevernet, og ikke minst, barns rettssikkerhet. Utvalget henvendte seg til Forandringsfabrikken fordi de har bred erfaring fra, og vært dyktige på, å innhente informasjon fra barn og unge i barnevernet, og de hadde også innhentet informasjon fra barn til Barne Lovutvalget som de var svært fornøyde med.

Oppdraget

Oppdraget gikk konkret ut på å samtale med og høre barn i alderen 6-17 år som har opplevd at barnevernet har overtatt omsorgen for dem etter barnevernlovens § 4-12 eller blitt tvangsplassert i institusjon etter § 4-24. I oppdraget var det oppgitt at undersøkelsen måtte omfatte minst 50 barn og unge, fordelt på de to plasseringshjemplene og med en viss spredning i alder. Det ble bedt om en rapport som viste bredden i svarene fra barna, samt hvor mange barn som har svart omtrent det samme på spørsmålene. Det ble også bedt om å få anonymiserte referat fra samtalen med barna.

Tidsperiode

Arbeidet foregikk i en kort periode på drøye fire måneder (november-februar).

Intervjuguide

Utvalget laget et utkast til spørsmål og samarbeidet med Forandringsfabrikken om utvikling av en intervjuguide som inneholdt spørsmål om barnas synspunkter og erfaringer fra barn på de ulike fasene i saksbehandlingen. Forandringsfabrikken bidro aktivt med å utforme spørsmålene på en slik måte at de skulle være lett å forstå for barna.

Rekruttering

Forandringsfabrikken lyktes i å rekruttere over 60 barn til undersøkelsen. Erfaring fra tilsyn med barnevernet og andre forskningsprosjekter viser at dette er barn som er det ofte er vanskelig å opprette kontakt med og få i tale. Rekrutteringen av barn og unge ble gjort via utvalgte barnevernstjenester og barnevernsinstitusjoner. I enkelte tilfeller ble det også rekruttert barn og unge via kontaktnettet til medlemmer i Forandringsfabrikken, der det viste seg å være vanskelig å komme i kontakt med barna gjennom virksomhetene.

Gjennomføring

Det ble av utvalget lagt til grunn at gjennomføringen av samtaler med barna skulle utføres av personer med erfaring og kompetanse i å samtale med barn, samt at hensyn til anonymitet og personvern skulle ivaretas. Dette ble, så langt vi vet, gjennomført i tråd med disse kravene.

Leveranse

Utvalget mottok, i tråd med avtalen, både en god og systematisk oppsummering av samtalen og svarene fra barn og unge, samt anonymiserte referat fra samtalen med barn og unge.

Informasjonen som vi har fått fra samtale med barna har vært nyttige og gitt utvalget viktig informasjon om situasjonen til barn som bor i fosterhjem og institusjon.

Validering

Utvalgsleder og sekretariat har gått gjennom referatene fra samtale med barna, og det er synliggjort at forandringsfabrikken har stilt spørsmålene i intervjuguiden og spurt oppfølgingsspørsmål som er nøytrale (ikke-førende). Referatene fra samtale gir oss innsikt i formen på spørsmålene, og gjengivelsen av svarene fra barna vitner om at det er barnas talemåte og deres ord og uttrykk som er presenteres. Det er tydelig fra referatene at barna er forskjellige i måten de beskriver sine erfaringer og ønsker.

Denne transparensen i fremgangsmåte gjør at utvalget kan ha stor tillit til resultatene vi har fått fra Forandringsfabrikken, og at arbeidsmetodikken de har brukt i dette arbeidet holder høy kvalitet.

Er det behov for utfyllende informasjon kan utvalgsleder Marit Skivenes kontaktes.

Bergen 16 september 2022

Vennlig hilsen

Marit Skivenes (sign.)
Leder for Barnevernsutvalget
Professor, Universitetet i Bergen
Mail: Marit.skivenes@uib.no
Telefon: 959 24 979